

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Η ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

1. Παῦλος, δοῦλος Θεοῦ, καὶ ἀποστολος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ τὴν πίστιν τῶν ἐκλεκτῶν τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας, ὅπου εἶναι κατὰ τὴν εὐσέβειαν,
2. εἰς τὴν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὴν ὁποίαν ἔταξεν ὁ ἀψευδῆς Θεὸς πρωτύτερα ἀπὸ χρόνους αἰωνίους, καὶ τὴν ἐφάνερωσεν εἰς καιροὺς διορισμένους,
3. ἧγουν τὸν λόγον του εἰς τὸ κήρυγμα τὸ ὅποιον τὸ ἐμπιστεύθηκα ἐγὼ, με πρόσταξιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ·
4. εἰς τὸν Τίτον, τὸ γνήσιον τέκνον κατὰ τὴν κοινὴν πίστιν, ἃς εἶναι χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.
5. Διὰ τούτην τὴν ἀφορμὴν σὲ ἄφησα εἰς τὴν Κρήτην, διὰ νὰ διορθώσεις ἐκεῖνα ὅπου λείπουσι καὶ νὰ καταστήσεις εἰς κάθε πόλιν πρεσβυτέρους, καθὼς ἐγὼ σὲ ὀρδίνιασα,
6. ἐὰν εἶναι κανένας ἀκατηγόρητος, μιᾶς γυναικὸς ἄνδρας, καὶ ἔχει τέκνα πιστά, ὄχι κατηγορημένα ἀσωτείας ἢ ἀνυπότακτα.
7. Διατὶ ἀναγκαῖον εἶναι ὁ ἐπίσκοπος νὰ εἶναι ἀκατηγόρητος, ὡσὰν οἰκονόμος τοῦ Θεοῦ· νὰ μὴν ἀρέσκει τοῦ λόγου του, νὰ μὴν εἶναι ὀξύθυμος, νὰ μὴν εἶναι ὑβριστής, νὰ μὴν κτυπᾷ, νὰ μὴν ἀγαπᾷ κακὰ κέρδη·
8. ἀλλὰ νὰ ἀγαπᾷ τοὺς ξένους, νὰ ἀγαπᾷ τὸ καλόν, νὰ εἶναι σώφρων, δίκαιος, ὄσιος, ἐγκρατής·
9. νὰ κρατεῖ τὸν πιστὸν λόγον τῆς διδασχῆς, διὰ νὰ

δύναται και να νουθετᾷ τοὺς ἄλλους μὲ τὴν διδασκαλίαν τὴν ὑγιή και νὰ ἐλέγχει ἐκείνους ὅπου ἐναντιοῦνται.

10. Διατὶ εἶναι πολλοὶ ἀνυπότακτοι, ματαιολόγοι και ὅπου ἀπατοῦσι τοὺς λογισμούς, μάλιστα ἐκεῖνοι ὅπου εἶναι ἀπὸ τὴν περιτομήν,
11. τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ τοὺς ἀποστομόνομεν· οἱ ὅποιοι ὀλάκερα σπίτια γυρίζουσιν ἄνω κάτω, ἔστοντας νὰ διδάσκουσιν ἐκεῖνα ὅπου δὲν πρέπει, διὰ ἄσχημον κέρδος.
12. Κάποιος ἀπ' αὐτοῦς, ἴδιός τους προφήτης, εἶπεν: «Οἱ Κρητικοὶ πάντα εἶναι ψεῦστες, κακὰ θηρία, κοιλίαι ἀκαμάτρες».
13. Ἡ μαρτυρία ἐτούτη εἶναι ἀληθινή· διὰ τοῦτο ἔλεγχε τους σκληρά, διὰ νὰ εἶναι γεροὶ εἰς τὴν πίστιν·
14. νὰ μὴν ἔχουν τὸν νοῦν τους εἰς μύθους ἰουδαϊκοὺς και παραγγελίας ἀνθρώπων ὅπου ἀποστρέφονται τὴν ἀλήθειαν.
15. Ὅλα εἶναι καθαρὰ εἰς τοὺς καθαρούς· ἀμὴ εἰς τοὺς μεμιασμένους και ἀπίστους δὲν εἶναι κανένα [πράγμα] καθαρὸν, ἀλλὰ εἶναι μεμιασμένος και ὁ νοῦς τους και ἡ συνείδησίς τους.
16. Ὅμολογοῦν νὰ ἐγνωρίζουν τὸν Θεόν, ἀμὴ μὲ τὰ ἔργα τὸν ἀρνοῦνται, ἔστοντας νὰ εἶναι σιχαντοὶ και ἀπειθεῖς και εἰς κάθε ἔργον ἀγαθὸν ἀνεπιτήδειοι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

1. Ἀμὴ ἐσὺ λάλει ἐκεῖνα ὅπου πρέπει τὴν ὑγιή διδασκαλίαν.
2. Οἱ γέροντες νὰ εἶναι ἀμέθυστοι, νὰ εἶναι τιμημένοι, σώφρονες, ὑγιεῖς εἰς τὴν πίστιν, εἰς τὴν ἀγάπην, εἰς τὴν ὑπομονήν.
3. Ὅμοίως και τὰς γερόντισσας νὰ εἶναι μὲ ἐνδύματα ὅπου νὰ πρέπει τὴν ἀγιοσύνην, νὰ μὴν εἶναι καταλαλήτρες, νὰ μὴν δουλώνονται εἰς πολὺν κρασί, νὰ εἶναι διδάσκαλοι τῆς καλοσύνης,
4. διὰ νὰ σωφρονίζουσιν τὰς νέας, νὰ ἀγαποῦσι τοὺς ἀν-

- δρες τους και τὰ παιδιά τους,
5. νὰ εἶναι σωφρονισμένες, καθαρές, νὰ φυλάγουν τὸ σπίτι, νὰ εἶναι ἀγαθές, νὰ ὑποτάσσονται εἰς τοὺς ἰδίους τοὺς ἄνδρας, διὰ νὰ μὴν βλασφημεῖται ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ.
  6. Τὸν αὐτὸν τρόπον νουθέτα καὶ τοὺς νεοτέρους νὰ σωφρονοῦσι,
  7. εἰς ὅλα δίδε τοῦ λόγου σου ξόμπλι τῶν καλῶν ἔργων, [ὄντας] εἰς τὴν διδασκαλίαν ἀδιάφθορος καὶ σεμνός,
  8. καὶ ἔχοντας λόγον ὑγιῆ καὶ ἀκατάγνωστον· διὰ νὰ ἐντραπεῖ ὁ ἐναντίος νὰ μὴν ἔχει νὰ λέγει τίποτες κακὸν διὰ λόγου σας.
  9. Οἱ δοῦλοι νὰ ὑποτάσσονται τοὺς ἰδίους τοὺς αὐθεντάδες, εἰς ὅλα νὰ εἶναι εὐάρεστοι, νὰ μὴν ἀντιλέγουσι·
  10. νὰ μὴν κλέπτουν, ἀλλὰ νὰ δείχνουσι κάθε λογῆς πίστιν καλήν, διὰ νὰ στολίζουσιν εἰς ὅλα τὴν διδασκαλίαν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ.
  11. Διατὶ ἐφανερώθη ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἡ σωτήριος πᾶσιν ἄνθρωποις,
  12. ὅπου μᾶς διδάσκει διὰ νὰ ἀρνηθοῦμεν τὴν ἀσεβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας καὶ νὰ ζοῦμεν σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς εἰς τοῦτον τὸν αἰῶνα,
  13. ἀπαντεχαίνοντες τὴν μακαρίαν ἐλπίδα καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ·
  14. ὁ ὁποῖος ἔδωκε τὸν ἑαυτὸν του διὰ λόγου μας, διὰ νὰ μᾶς ἐξαγοράσει ἀπὸ κάθε λογῆς ἀνομίαν καὶ νὰ καθαρίσει εἰς τοῦ λόγου του λαὸν ἐδικὸν του ὅπου νὰ σπουδάζει τὰ καλὰ ἔργα.
  15. Ἐτοῦτα λάλει καὶ νουθέτα καὶ ἔλεγε με̄ κάθε λογῆς ἐξουσίαν· καὶ κανένας ἂς μὴν σὲ καταφρονᾷ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄

1. Ἀναθύμιζέ τους νὰ ὑποτάσσονται εἰς τὲς ἀρχές καὶ τὲς ἐξουσίες, νὰ ὑπακούουσι, νὰ εἶναι ἔτοιμοι εἰς κάθε ἔργον καλόν·

2. κανένα να μην βλασφημοῦσι, να εἶναι ἄμαχοι, ἰ-
λαροί, δείχνοντας κάθε πραότητα εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώ-
πους.
3. Διατὶ καὶ ἐμεῖς ἓνα καιρὸν ἤμεσταν ἀνόητοι, ἀπει-
θεῖς, πλανώμενοι, καὶ ἐδουλεύαμεν τὲς ἐπιθυμίες καὶ ἡ-
δονὲς πολλῶν λογίων, ἀπερνῶντες εἰς κακίαν καὶ φθόνον,
μισημένοι καὶ μισοῦντες ἓνα τὸν ἄλλον.
4. Ἄμῃ ὅταν ἐφανερώθη ἡ καλοσύνη καὶ ἡ φιλαν-
θρωπία τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Θεοῦ,
5. ὄχι ἀπὸ ἔργα δίκαια ὅπου ἐκάμαμεν ἐμεῖς, ἀλλὰ
κατὰ τὴν ἐλεημοσύνην του, μᾶς ἔσωσε διὰ μέσου τοῦ λου-
σίματος τῆς ἐξαναγεννήσεως καὶ τῆς ἀνακαινώσεως τοῦ
Ἁγίου Πνεύματος,
6. τὸ ὅποιον ἔχυσεν εἰς ἐμᾶς πλουσίως, διὰ τοῦ Ἰησοῦ
Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν·
7. διὰ νὰ γενοῦμεν κληρονόμοι, κατὰ τὴν ἐλπίδα τῆς
αἰωνίου ζωῆς, μὲ τὸ νὰ ἐδικαιώθημεν μὲ τὴν χάριν ἐκεί-
νου.
8. Ὁ λόγος ἐτοῦτος εἶναι πιστός· καὶ ἐτοῦτα θέλω νὰ
τὰ βεβαιῶνεις, διὰ νὰ φροντίζουσι νὰ ὑπερέχουσιν εἰς τὰ
καλὰ ἔργα ἐκεῖνοι ὅπου ἐπίστευσαν εἰς τὸν Θεόν· ἐτοῦτα
εἶναι τὰ καλὰ καὶ ὠφέλιμα εἰς τοὺς ἀνθρώπους.
9. Ἄμῃ τὰ μωρὰ ζητήματα καὶ τὰς γενεαλογίας καὶ
τὲς φιλονικίες καὶ τὲς μάχες τὲς νομικῆς, ἀποστρέφου τες·
διατὶ εἶναι ἀνωφελεῖς καὶ μάταιες.
10. Τὸν ἄνθρωπον τὸν αἰρετικόν, ὕστερα ἀπὸ μίαν
καὶ δεύτην νουθεσίαν, ἄφηνέ τον,
11. ἠξέυροντας ὅτι ὁ τοιοῦτος εἶναι διεστραμμένος
καὶ ἁμαρτάνει, ὄντας αὐτοκατάκριτος.
12. Ὅταν πέμψω εἰς ἐσένα τὸν Ἄρτεμᾶν ἢ τὸν Τυ-
χικόν, σπούδασε νὰ ἔλθεις εἰς ἐμένα εἰς τὴν Νικόπολιν,
διατὶ ἐκεῖ ἀποφάσισα νὰ ξεχειμάσω.
13. Τὸν Ζηνᾶν τὸν νομικόν καὶ τὸν Ἀπολλῶ παρά-
βγαλέ τους, φροντίζοντας νὰ μὴν τοὺς λείψει τίποτες.
14. Καὶ ἄς μαθαίνουνσι καὶ οἱ ἐδικοί μας νὰ ὑπερέχου-
σιν εἰς τὰ καλὰ ἔργα, διὰ τὲς ἀναγκαῖες χρεῖες, διὰ νὰ μὴν
εἶναι ἄκαρποι.

15. Όλοι εκείνοι όπου είναι μαζί μου σε χαιρετούσι.
Χαιρέτισε εκείνους όπου μᾶς ἀγαποῦσι με πίστιν. Ἡ χά-
ρις ὅς εἶναι με ὅλους σας· ἀμήν.

Πρὸς Τίτον, τῆς τῶν Κρητῶν ἐκκλησίας πρῶτον ἐπίσκοπον χειρο-
τονηθέντα, ἐγράφη ἀπὸ Νικοπόλεως τῆς Μακεδονίας.

Εμμανουήλ Χ. Κάσδαγλης (επιμ.), *Ἡ Καινὴ Διαθήκη του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς ἀπλήν διάλεκτον γενομένη μετάφρασις διὰ Μαξίμου του Καλλιουπολίτου*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 1995.